

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

De Libris Paralipomenon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

1. Par. 21. 26.
2. Par. 7. 1.

Siphra, Part.
נִפְרָי cap. 5.
5. 15.
Zac. in libr.
Iuchafin.
Iom. cap. 1.
Laniad. in 1.
Reg. 9. 1.

2. Reg. 4. 4.

aut ad eum qui Davidis Holocausta & Pacifica hausit, cum Deo sacra faceret in area Ornan Jebusæi, aut ad cœlestes illas flammæ, quibus Salomonis victima cremata sunt in Encænæi Templi, quas à Manasse demum extinctas fuisse docet liber memoratus Zebachim; at liber Siphra & R. Abraham Zacuth, alique Rabbini, à Chaldæis, cum Templum vastatum est, quasque perhibet liber alter Thalmodicus Joma, Leonis figuram gessisse, cum ignis Templi secundi Cani similis fuerit; quod legas etiam in libro cui titulus Pomum & flos, & passim apud Rabbinos: cumque R. Samuel Laniado formam Canis eas fuisse scribat, quotiescunque peccati alicujus se Israëlita alligassent. Quæ ineptiæ sunt Doctorum illorum. Ex raptu Eliæ in cœlum probabile est commentos fuisse Indos Bremavium suum in cœlum fuisse asportatum. Transiit quoque ad finitimas Asiæ gentes mos quarto libri secundi Regum capite notatus, liberorum à parentibus in nexum creditoribus tradendorum, ab illis ad Athenienses, hinc ad Romanos.

DE LIBRIS PARALIPOMENON.

I. Disputatur de Auctore librorum Paralipomenon. Variæ opiniones proponuntur. Incertus est eorum Auctor: etas assignatur. II. Probatum eorum antiquitas & ætas. III. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. IV. Secundum argumentum. V. Tertium argumentum.

Disputatur
de Auctore
librorum Pa-
ralipomenon.
Variæ opinio-
nes proponun-
tur. Incertus
est eorum
Auctor: etas
assignatur.
Thalmod. Bib.
barr. cap. 1.
2. Par. 35. 25.

Grot. ina. Par.
36. 21.

I. **E**SDRAM libros Paralipomenon lucubrassè, Ebræorum est omnium fama consentiens. Operas quoque suas Nehemiam contulisse volunt Thalmodistæ. Kem Christiani Interpretes relinquunt in dubio. Ego vero existimo collectum esse hoc opus, non ex Actis solum diurnis, sed & ex Prophetarum Semeiæ, Adde, Jchu, Nathanis, Abiæ, Ithiæ, aliorumque scriptionibus; fortasse & ex libris quibusdam genealogiarum, ut tradit R. Selomoh; necnon & ex Scripturæ sacræ Libris antea scriptis, ut R. Mosès Kimchi. Post Jeremiam constat esse Librum ostendunt ista ex tricesimo quinto capite libri secundi: *Univerfus Juda & Jerusalem luxerunt eum, (Josiam) Jeremias maxime, cuius omnes cantores atque cantatrices usque in presentem diem Lamentationes super Josiam replicant; & quasi Lex obtinuit in Israël: Ecce scriptum fertur in Lamentationibus.* Post solutos quoque Babylonica captivitate Israëlitas, Libros Paralipomenon esse compositos, argumento est finis scriptionis, qui redditam Ebræis per Cyrum libertatem fuisse narrat. Præterea cum hic ipse Libri finis repetatur *וּמְלֶכֶת* initio libri Esdrae, hinc effici videtur unius esse utrumque & ejusdem Scriptoris, qui pro suo jure ad historiarum suarum contendam seriem verba ipse sua usurpaverit, perinde ut à vetustis quibusdam Scriporibus factum Grotius observavit. Initium autem libri Esdrae incerti esse Auctoris ostendam inferius, qui Darium Hystaspiden regnantem viderit, & ad Artaxerxis usque Longimani ætatem vitam suam prorogaverit. Ergo & Auctor libri Paralipomenon incertus est; etas vero in Darii Hystaspida & Artaxerxis Longimani tempora incidit. Nos igitur hac in parte discedimus ab Ebræis, qua libros Paralipomenon post librum Esdrae scriptos opinantur, ac istum illosque Esdram habere Auctorem; quod catenus verum est, quatenus eos digessit Esdra, & sex priora Libri sibi cognominis capita subnexuit, quæ & deinde continuavit. Porro etsi libri Regum & Paralipomenon iisdem circiter videantur elaborati temporibus, minime tamen existimo designari libros Paralipomenon his verbis, quæ sæpe occurrunt in libris Regum: *Nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Juda? & Nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Israël?* nam & ea quoque frequenter reperias in libris Paralipomenon. His autem significantur Acta illa diurna accurate ab Ebræis condita, unde librorum Regum & Paralipomenon sumta est materia. Propius id accedit ad verisimilitudinem, quam quod statuit Hieronymus in Præfatione ad Domnionem & Rogatianum, & libros Paralipomenon esse intelligendos, si quando hæc in libris Regum leguntur: *Nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Juda? & si res his locis indicatae minime occurrant in Paralipomenis, tum esse ἀλλογενῶς exponendas: Sed & ipsæ appellationes, inquit, non homines, ut plerique existimant, sed urbes, & saltus, & provincias sonant, & oblique sub interpretatione & figura eorum quadam narrantur historiae, de quibus in Regum libro dicitur: Nonne ecce hæc scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Juda? quæ utique in nostris Codicibus non habentur. Id si recipimus, sane omnia reperientur in omnibus, & magna*

figmentis hominum fenestra patefiet. At Ebraei cum Jeremiæ acceptos referant libros Regum, Esdræ vero libros Paralipomenon, hos in illis notari neutiquam credere possunt. Præterea vel ipsum nomen *Συλλογισμῶν*, Libris illis à Græcis inditum, ostendit posteriores esse libros Regum, ut pote in quibus suppleta sint plura, quæ cum in aliis Scripturæ sacræ libris, tum maxime in libris Regum desiderabantur.

II. Cæterum cum genuinum esse librum definiverimus, qui ab eo Auctore scriptus est, à quo scriptus esse dicitur, & eo circiter tempore quo scriptus esse fertur, omnino dicendum est genuinum esse librum Paralipomenon, qui controversum habet Auctorem & ætatem, ita uti habere dicitur, quique genuinus alioquin habitus est ab ætatibus continuata serie & proxime sequentibus: nam & in Canonem relatus est quem Esdras ipse composuit, & in Septuaginta Seniorum Interpretatione locum habuit, quæ non totis duobus sæculis Esdra recentior fuit. Atque hæc ad præsens opus sufficiunt: nam propter Libri novitatem, vix ulla ejus testimonia occurrunt in Scriptoribus sacris Veteris Testamenti. Legimus tamen hæc in libro Nehemiæ: *Filii Levi, principes familiarum, scripti in Libro verborum dierum*, quibus indicantur ea quæ extant nono capite libri prioris Paralipomenon, commate decimo & sequentibus. At in Novo Testamento librorum Paralipomenon auctoritatem agnovit Petrus cum dixit: *Et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione personarum judicat secundum uniuscujusque opus, in timore incolatus vestri tempore conversamini*. Hæc enim arcessivit ex istis libri secundi Paralipomenon: *Sit timor Domini vobiscum, & cum diligentia cuncta facite: non est enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum acceptio, nec cupiditas munerum*.

III. Sed & hic intercedit Thomas Hobbesius, & ex usurpata aliquoties his in libris clausula, *Usque in presentem diem*, scriptos esse colligit longo tempore post res ipsas gestas. Quod magna sane ex parte verum est, cum historia hæc initium ducat ab orbe condito, & in Cyro definit. Quotiescunque autem adhibetur hujusmodi clausula, à tempore quo res illic narrata contigit, ad id usque tempus quo Librum concinnatum posuimus, tale intercessisse spatium comperies, cui convenire possit ista temporis determinatio. Scrupulum tamen injicit locus unus qui habetur capite quinto libri secundi, ubi Arca in Templum à Salomone illata, dicitur in eo fuisse, *usque in presentem diem*. Hinc potest concludi, non quidem recentiore esse Librum eo tempore quod assignavimus, ut vult Hobbesius, sed vetustiore, scimus enim ex secundo Machabæorum Jeremiam in spelunca montis Nebo Arcam occuluisse, cum Jerusalem à Chaldæis diriperetur, & prædixisse locum fore ignotum, quoad Deus populum suum congregaret. Unde efficitur ante Hierosolymæ excidium scriptos esse Paralipomenon libros, cum ante motam Templo Arcam scripti sint. Idem de libris Regum pronuntiare queas, quibus paria propemodum continentur. At meminerimus tum Regum, tum Paralipomenon libros ex variis vetustioribus historiis esse excerptos, quod ita factum existimo, ut non sententiæ solum, sed & verba etiam sæpe descripta sint. Mihi itaque sit verisimile, testimonium quo Arcæ in Templo depositæ habetur mentio, ex libro antiquiore fuisse *ἀπολαβῆς* depromptum, & in libros Regum & Paralipomenon infartum. Utrobique enim verba extant hæc eadem, ut valde probabilis conjectura sit ex eodem fonte esse profecta.

IV. De libris Paralipomenon nihil certi habere se ait Scriptor Theologo-Politicus, præterquam de ætate qua elaborati sunt, quam instaurato per Judam Machabæum Templo recentiore esse asseverat. Cujus opinionis has causas affert: *Capite nono Libri prioris narrat Historicus, quenam familiae primum (tempore scilicet Esdræ) Hierosolymæ habitaverint: & deinde versu decimo septimo Janitores, quorum duo etiam in Nehemiæ capite undecimo, versu decimo nono narrantur, indicat. Quod ostendit hos Libros dudum post Urbis reedificationem scriptos fuisse*. Hæc satis obscura sunt: nam quod familias Babylone Hierosolymam reversas, ibique constitutas, & Templi Janitores Historicus recenset, cur inde sequatur librum Juda Machabæo recentiore esse, non satis intelligo. Nisi forte ita censuit, in Urbe nondum penitus reedificata, & Templo vix restituto, neque familias sedem ponere, neque Janitores officio fungi potuisse: quæ tamen facta fuisse apparet ex libris Esdræ, in quibus pleraque etiam eorum nomina extant, quæ nono hoc capite prioris Paralipomenon commemorantur.

V. Quæ vero petuntur argumenta ex discrepantiis, quæ hos Libros inter & libros Regum intercedunt, jam sæpe Interpretum studio soluta sunt. Ea autem fere oriuntur ex depravatis Ebraicis exemplaris lectionibus, Cujusmodi illud est quod profert Philosophus Theologo-Politicus ex vicesimo secundo capite secundi Paralipomenon, ubi fuisse legitur Ochozias quadraginta duorum annorum cum regnum ca-

Probatum eorum ymoic & antiquitas.

Nehem. 12. 23.

1. Petr. 1. 17.

2. Petr. 19. 7.

Reselluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. Hobbs Leviath. cap. 13.

2. Mach. 2. 5.

3. Reg. 3. 8.

Secundum argumentum. Tract. Theol. cap. 10.

Tertium argumentum.

Tract. Theol. cap. 9. 2. Par. 11. 1.

4. Reg. 8. 26.

Vat. in 2. Par.
21. 2.

Tract Theol.

cap. 10.

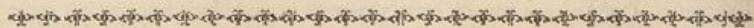
Gen. 46. 21.

Num. 26. 18.

1. Par. 8. 1.

Mas. in Jos. 21.
11, 16.

pefferet: & octavo tamen capite quarti Regum, anni tantum huic viginti duo tribuuntur. Facilis est conjectura lapsum hic in pingenda numeri nota librarium, ut alias saepe contingit, & pro γ notatum δ : quod penitus confirmatur ex interpretatione Septuaginta Senum: $\epsilon\tau\alpha\varsigma \epsilon\iota\kappa\omicron\tau\iota \delta\upsilon\omicron$, quod habent & Syrus & Arabs. Aliter solvit hunc nodum Vatablus, sed hæc quam affero potior mihi videtur solutio. Nec minus proclivis error in describendis nominibus propriis, unde prodierunt $\epsilon\upsilon\alpha\nu\omicron\delta\omicron\gamma\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$, quas inter libros Paralipomenon & Genesim notat idem Arguator. Nam si nomina filiorum Benjaminis, quæ capite Geneleos quadragesimo sexto exposita sunt, cum iis contendat quæ habentur Numerorum capite vicesimo sexto, & quæ prioris Paralipomenon capite octavo; item Ebraïca cum Interpretatione Septuaginta Senum, statim magnam nominum depravationem deprehendet. Atque exceptio eadem pertinere debet adversus objectas à Disputatore nostro similes nominum discrepationes; eam vero præcipue quæ inter nomina Leviticarum urbium in Josua expressâ intercedit, & ea quæ comparantur in Paralipomenis. Res erit ex utriusque loci comparatione clarior. Quapropter id tantum his cavillationibus extorqueri potest, luxatum esse in nominibus quibusdam propriis, aut in arithmeticis aliquibus notis Scripturæ sacræ contextum; quod neque quisquam negat; & si negaretur, Maforthæ lectio-num differentiis quas collegerunt facile revincerent: imo & plerasque Libris sacris inesse fateor descriptionis varietates, quas neque Mafora adnotavit. Potissimum autem in Libros Paralipomenon hæc calamitas incubuit. De nominibus urbium aliter respondent Ebraï Magistri, nempe Levitis commodato datas urbes ad habitandum, quoad illæ quæ propriæ ipsis dicatæ erant Chananeis extorqueri potuissent; hinc diversa urbium nomina in Josua & Paralipomenon Libris extitisse. Masius vero mutata hæc nomina lapsu temporis arbitratur.

DE LIBRIS ESDRÆ.

I. Disputatur de Auctore libri prioris Esdræ. Vulgata opinio proponitur. Sex priorum capitum incertus est Auctor, ætas assignatur. Reliquorum auctor est Esdras. II. Probatur ejus $\gamma\mu\omicron\iota\omicron\tau\omicron\varsigma$ & antiquitas. III. Nehemias auctor est libri sibi cognominis, cujus probatur $\gamma\mu\omicron\iota\omicron\tau\omicron\varsigma$ & antiquitas. IV. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. V. Secundum argumentum. VI. Tertium argumentum.

Disputatur
de Auctore
libri prioris
Esdræ. Vul-
gata opinio
proponitur.
Sex priorum
capitum in-
certus est Au-
ctor ætas as-
signatur. Re-
liquorum au-
ctor est Es-
dras.

1. Esdr. 5. 4.
1. Esdr. 6. 14.
15.1. Esdr. 7. 27.
18.

I. **T**RITA est & vulgaris omnium opinio librum priorem Esdræ, qui solus apud Ebræos Esdræ dicitur, cum secundus Nehemias nomine inscribatur, Esdræ auctorem habere: & vix quemquam ab hac sententia deflecentem reperias. Ego Libri hujus capita sex priora eundem scripsisse aio, qui Paralipomena, ut ex horum sine colligi potest, quæ initio libri prioris Esdræ repetitur, uti supra observavi, cum de Paralipomenis agerem. Præterea capitum illorum Scriptorem rebus ipsis quas narrat, interfuisse declarant hæc capituli quinti verba: *Ad quod respondimus eis, quæ essent nomina auctorum ædificationis illius.* Atqui ædificatio illa absoluta est anno sexto Darii, ejus videlicet qui fuit Hytaspis filius. Id docet sequens caput. Igitur quisquis priora hæc scripsit capita, quem & Paralipomenon conditorem fuisse diximus, vixit Darii hujus temporibus. Sed & ad Artaxerxis tempora vitam produxit, ut pote cujus non semel meminerit sex his prioribus capitibus. Is autem Artaxerxes alius esse non potest quam Longimanus. Porro Scriptorem horum sex capitum alium esse ac Esdræ ex istis verbis concluditur, unde initium sumit septimum caput: *Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Persarum, ipse Esdras ascendit de Babylone.* Nam cum Hierosolymæ fuerit tempore Darii Scriptor priorum sex capitum, Esdras vero Hierosolymam venerit regnante Artaxerxe, sequitur alium esse sex priorum capitum scriptorem ac Esdræ. Reliquam autem Libri partem, quæ quatuor omnino constat capitibus, ab Esdra esse profectam manifestum est, cum ex aliis ejus verbis, tum ex his potissimum, quæ extant septimo capite, ubi postquam datas ad Esdræ ab Artaxerxe literas retulit, subjungit demum ista: *Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde Regis, ut glorificaret domum Domini quæ est in Jerusalem, & in me inclinavit misericordiam suam coram Rege; & consiliatoribus ejus, & universis Principibus Regis potentibus. Et ego confortatus manu Domini Dei mei quæ erat in me, congregavi de Israël Principes qui ascenderent mecum.* Ex quibus apparet eum qui ita de se loquitur